

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14P/73/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123231486
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Lenártová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5123231486.7

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

A. B., nar. XX.XX.XXXX,

bytom ako otec, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX a otec: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, právne zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Lenka Špiriaková, Ph.D., so sídlom Jána Milca 11, Žilina, v konaní o úpravu styku matky s mal. dieťaťom, tu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Ukladá mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX a otcovi mal. dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu prostredníctvom OZ Náruč – Poradenské centrum, Potočná 2836, 022 01 Čadca, za účelom naučenia sa akceptovania druhého rodiča vo výchove maloletej ako aj potreby kontaktu maloletej s rodinou zo strany matky, a to v pravidelných intervaloch podľa pokynov poradenského centra v rozsahu 10 zrealizovaných stretnutí.

II. Ukladá otcovi povinnosť zabezpečiť účasť mal. Bianky na jednotlivých stretnutiach poradenstva, a to v pravidelných intervaloch podľa pokynov poradenského centra.

odôvodnenie:

1. Na Okresnom súde Žilina prebieha pod sp. zn. 14P/73/2023 konanie o úpravu styku matky s mal. dieťaťom.

2. Dňa 22.11.2023 bol súdu doručený návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Čadca (ďalej len „ÚPSVaR Čadca“) na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil povinnosť mal. dieťaťu a jeho otcovi podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

3. Svoj návrh odôvodnil tým, že otec s mal. dieťaťom žije v rodinnom dome svojej matky. Rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 8P/8/2022, bola mal. Bianka zverená do starostlivosti otca. Na pojednávaní otec uvádzal, že v žiadnom prípade nebude brániť dcéru v kontakte s matkou a jej rodinou. V minulosti mal tiež problémy s užívaním návykových látok, ale neskôr sa zmenil a staral sa o svoju dcéru. Kolízny opatrovník preto odporúčal, aby sa dieťa zverilo do jeho starostlivosti. Do vydania rozsudku nebol problém v stretávaní sa dieťaťa s matkou a starými rodičmi. Stalo sa, že maloletá bola u starej matky aj tri týždne. Vodili ju aj do materskej školy a dokázali sa s otcom dieťaťa dohodnúť. Matka má psychické problémy a v minulosti aj problémy s užívaním návykových látok. Matka tieto svoje problémy nepopiera a snaží sa ich riešiť. Matka má ešte staršiu dcéru B. C., ktorá je zverená do starostlivosti starej matky, p. F. G.. Matka dieťaťa býva vo svojom rodnom dome, ktorý sa nachádza neďaleko rodinného domu starej matky p. G.. Kým sa maloletá nezverila do starostlivosti otca, často trávila matka s mal. dieťaťom čas u starej matky, kde aj prespávali. Stará matka mala často mal.

deti u seba, kde sa obe sestry spolu hrávali a trávili čas. Keďže stará matka má mal. B. v náhradnej starostlivosti, úrad navštevuje rodinu a nikdy neboli zistené žiadne nedostatky v rodine a taktiež nebolo zistené požívanie alkoholických a iných látok starou matkou. Od uvedeného rozsudku sa dieťa nestretlo s matkou, starými rodičmi zo strany matky a najmä so sestrou. Otec dieťa odhlásil aj z materskej škôlky, ktorú navštevovalo. Snažili sa opakovane otcovi vysvetliť potrebu kontaktu dieťaťa s rodinou, ale toto sa nepodarilo. Situácia sa vyhrotila natoľko, že na návrh starej matky bolo vydané neodkladné opatrenie, č. k. 14P/167/2022, kde bol upravený styk starej matky s maloletou. Dieťa sa s ňou však nestretlo. Najprv starej matke otec napísal, že je chorá a na posledné správy už nereagoval. Jedenkrát sa stalo, že otec pozval starú matku k nim na Čadečku, keď však prišli, nastal konflikt s jeho rodinnými príslušníkmi a s dieťaťom sa nestretli. Opakovane otca kontaktovali, dňa 02.10.2023, aby sa dostavil na ich oddelenie, kde uviedol, že dcéra je chorá. Dňa 16.10.2023 predložil potvrdenie od detskej lekárky. Následne terénny pracovník ich oddelenia vykonal šetrenie u detskej lekárky mal. dieťaťa. V domácnosti s maloletou žije otec, stará matka a ďalší rodinní príslušníci, je preto na zváženie, že iba maloletá nemôže opúšťať domácnosť v zmysle potvrdení od lekárky. Snažili sa opakovane telefonicky kontaktovať otca dieťaťa a aj starú matku, p. B., avšak neúspešne. Je toho názoru, že otec bráni v kontakte maloletej s matkou a jej rodinou. Z dôvodu podozrenia, že je ohrozený zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletej, je potrebné zabezpečiť odbornú pomoc a poradenstvo za účelom zlepšenia celkovej sociálnej situácie v rodine, zabezpečiť maloletej kontakt s matkou, starými rodičmi a sestrou.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. V zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 CSP, ktoré obsahuje demonštratívny výpočet uplatnenia inštitútu neodkladného opatrenia, súd môže neodkladným opatrením rozhodnúť aj o nariadení výchovného opatrenia.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Úprava rodičovských práv a povinností je obsiahnutá v zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine.

11. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

13. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletemu dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

14. Spoločnosť musí vykonávať dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností a nad maloletými deťmi. Práve výchovné opatrenia (bez obmedzenia alebo pozbavenia rodičovských práv) plnia ochrannú funkciu maloletých detí. Kritériom výberu formy intervencie štátu je zásadne účel, ktorý sa ním sleduje.

15. Na základe doposiaľ vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že vzťahy medzi otcom a matkou mal. dieťaťa a jej rodinou sú narušené, napäté. Odkedy bolo mal. dieťa zverené rozsudkom do starostlivosti otca, nestretlo sa s matkou, starými rodičmi zo strany matky a najmä so svojou sestrou B.. Za daných okolností súd prikročil k uloženiu výchovného opatrenia, ktorého účelom je naučenia sa akceptovania druhého rodiča vo výchove maloletej ako aj potreby kontaktu maloletej s rodinou zo strany matky. Uvedené podľa názoru súdu povedie k zlepšeniu celkovej sociálnej situácie v rodine, zabezpečenie maloletej kontakt s matkou, starými rodičmi a sestrou B., čo v konečnom dôsledku môže prispieť k zlepšeniu vzájomných vzťahov.

16. Otec je aktuálne negatívne naladený voči matke a jej rodine, bráni im v styku s maloletou, odmieta poradenstvo, ktoré mu bolo zo strany úradu práce ponúknuté, na všetko odpovedá tak, že nebude robiť nič, pokiaľ mu to nenariadi súd. Vo vzťahu k dieťaťu vedie výchovu izoláciou, kedy je maloletá len doma, nechodí do škôlky, nestretáva sa s nikým, len s otcom a jeho rodinou. Neobstojí ani skutočnosť, že maloletá bola chorá, pretože z vyjadrenia C. H. C. vyplýva, že ak sa matka a stará matka neboja nákazy a s tým vzniknutých komplikácií, po dohode s otcom sa môžu s maloletou stretávať.

17. Aktuálne je stretávanie maloletej so starou matkou G. upravené rozhodnutím Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 13CoP/100/2023 zo dňa 23.11.2023. Vo veci úpravy styku matky s maloletou je vytyčený termín pojednávania na deň 26.01.2024. Súd verí, že otec zmení svoj postoj aj pod vplyvom odborného poradenstva a začne styk umožňovať (matke môže zatiaľ aj bez rozhodnutia súdu a starej matke v zmysle rozhodnutia súdu, ale aj nad rámec stanoveného styku). Dieťaťu má právo na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho styku s obidvomi rodičmi. Medzi rodičmi musí byť tolerancia a rešpekt, pretože dieťa získava od rodičov vzor pre riešenie konfliktných situácií, ktoré môžu nastať v budúcnosti. Ako rodičia by mali prekonať vlastné osobné výhrady voči druhému rodičovi, aby boli spolu schopní zabezpečiť ochranu najlepších záujmov mal. Bianky.

18. Aj keď otec zabezpečuje starostlivosť o maloletú, t. j. maloletá je najedená, čistá, má poskytnutú zdravotnú starostlivosť, netreba opomínať ani fakt, že k riadnej starostlivosti patrí aj právo dieťaťa na styk s druhým rodičom a jeho rodinou. Ak si otec toto neuvedomí, súd zväží aj vyňatie maloletej z jeho starostlivosti. Predísť tomu možno práve poskytnutím odborného poradenstva.

19. Výchovné opatrenie sa bude realizovať prostredníctvom OZ Náruč – Poradenské centrum Čadca, ktoré poskytuje takéto odborné poradenstva. Navrhovateľ neuviedol dĺžku výchovného opatrenia, súd ju ohraničil 10 stretnutiami. V prípade potreby, ak by sa stanovená dĺžka nejavila ako dostatočná, môže súd nariadiť opätovne neodkladným opatrením, prípadne aj ex offo vo veci samej ďalšie výchovné opatrenie.

20. Otcovi, ktorý má maloletú zverenú do osobnej starostlivosti súd zároveň uložil povinnosť, aby zabezpečil prítomnosť maloletej na tomto poradenstve, a to podľa pokynov poradenského centra, v ktorého kompetencii je rozhodnúť, či je účasť maloletej potrebná na všetkých stretnutiach, alebo bude zo začiatku potrebná účasť najmä otca a až následne maloletej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.:

ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania

- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,

- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,

- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne podľa § 365 CSP) a

(odvolacie dôvody

- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa § 332 ods. 1 a 2 CSP

(1) Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e) je vykonateľné jeho vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.